

«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΙΔΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ»

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ

57438

«Δεν κάνουμε θέατρο για το θέατρο. Δεν κάνουμε θέατρο για να ζήσουμε. Κάνουμε θέατρο για να πλουτίσουμε τους εαυτούς μας, το κοινό που μας παρακολουθεί και όλοι μαζί να βοηθήσουμε να δημιουργηθεί ένας πλατύς, ψυχικά πλούσιος και ακέραιος πολιτισμός στον τόπο μας»

Κάρολος Κουν, 1908-1987, Ο Ιδρυτής του Θεάτρου Τέχνης

1.Εισαγωγή

Η **διάδραση** μεταξύ των δημόσιων χώρων που συγκατοικούν μέσα στα όρια της πόλης, ορίζουν το σκηνικό για μια θεατρικότητα στην οποία πρωταγωνιστές είναι οι κάτοικοι και επισκέπτες της πόλης. Τα καθημερινά δρώμενα που εκτυλίσσονται σε αυτή αποτελούν το **σενάριο** που προκύπτει ως αποτέλεσμα της δράσης των κατοίκων μετατρέποντας έτσι την πόλη και τα κτήρια της σε ένα χώρο θεατρικής παράστασης με έργο την ίδια τη ζωή. Το Μαρκίδειο ως Θέατρο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κτήρια της πόλης καθώς γίνεται ο **υποδοχέας** και **προβολέας** παράλληλα, της παιδείας των τεχνών και του πολιτισμού, η υποδομή για πνευματικές και καλλιτεχνικές ανταλλαγές εμπειριών.

2.Ανάγνωση υφιστάμενου χώρου και λειτουργίας

Το υφιστάμενο κτήριο, αποτελεί έναν ταλαιπωρημένο όγκο λόγω των πρόχειρων προσθηκών και το πέρασμα των χρόνων. Ο χώρος δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις ενός σύγχρονου θεάτρου καθώς υστερεί βασικών αρχών στη λειτουργία του, αποτυγχάνοντας έτσι να προσδώσει τη δική του αρχιτεκτονική ταυτότητα και χαρακτήρα.

Η κύρια όψη του κτιρίου καταλαμβάνει τα όρια του τεμαχίου δημιουργώντας στην είσοδο του ένα **αποτρεπτικό φράγμα** για τον επισκέπτη αφήνοντας το κτήριο να δείχνει εγκλωβισμένο μέσα στο ίδιο του το σώμα-όριο. Η σχέση του δημόσιου χώρου με το κτήριο καθώς και η λειτουργία του χάνεται, ενώ ταυτόχρονα το κτήριο **δρα επιθετικά** στα όρια του ευρύτερου αστικού ιστού.

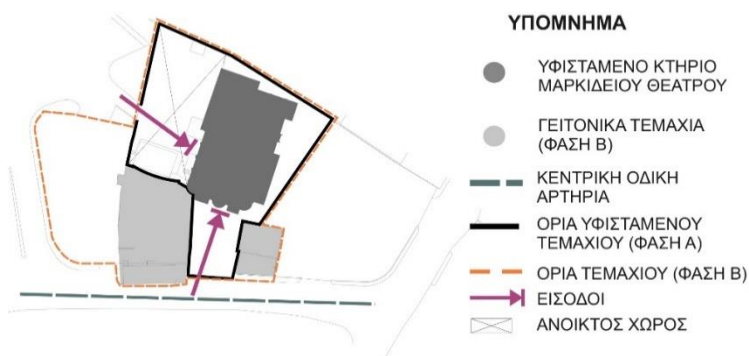
Ο ανοιχτός του χώρος, το παλιό θερινό σινεμά μένει ανεκμετάλλευτο και **κλειδωμένο** από τον όγκο του κτηρίου χωρίς καμία επαφή με την πόλη. Η αρχιτεκτονική προσέγγιση και χωροθέτηση του, αφομοιώνει την εικόνα ενός κτιρίου που στέκει παθητικά ανάμεσα στην οχληρία που επικρατεί στα δύο γειτονικά οικόπεδα.

Η λειτουργία του υφιστάμενου χώρου χαρακτηρίζεται από **αδράνεια** καθώς δεν υπάρχουν σημεία οπτικών φυγών και καθαρότητα στις κινήσεις από και προς το αστικό περιβάλλον.

3.Στόχος Μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι ο επαναπροσδιορισμός του κτηρίου σε μια **νέα** μορφή και λειτουργία που θα στεγάζει το θεσμό του πολιτισμού και η εδραίωσή του σαν **τοπόσημο [MARK-ίδιον]** για την πόλη. Έτσι προτείνεται η δημιουργία μιας αρχιτεκτονικής δομής που έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στο αστικό σκηνικό της πόλης και καλείται να φιλοξενήσει αλλά ταυτόχρονα να προβάλλει τον σύγχρονο πολιτισμό του τόπου προσθέτοντας «**ύφος**» και «**χρώμα**» στην πόλη. Να καλλιεργηθεί ένα πεδίο πνευματικών και

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

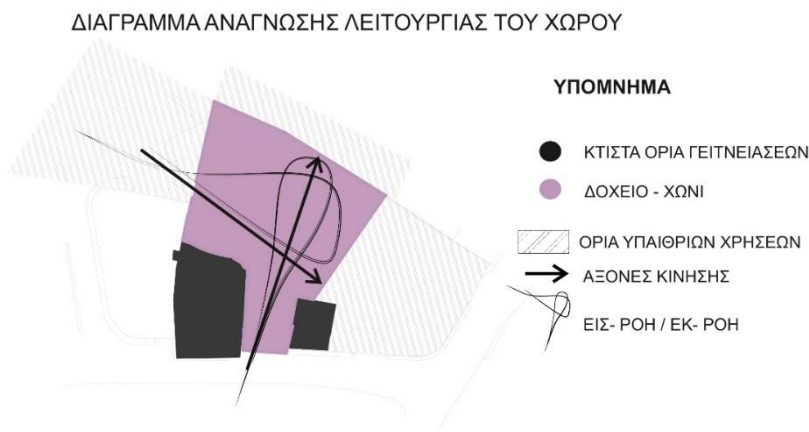

καλλιτεχνικών δράσεων, όπου θα επιτυγχάνεται παράλληλα η επιχειρηματική αειφορία και η οικονομική βιωσιμότητα.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

4.1. Ανάλυση λειτουργίας του χώρου

Στον χώρο διακρίνονται δυο βασικοί άξονες κίνησης που καθορίζονται από τις εισόδους, δυτικά και νότια του τεμαχίου. Τα όρια του τεμαχίου διαβάζονται σχηματικά σαν ένα **χωνί-δοχείο**. Ξεκινά με ένα στένωμα στην νότια είσοδο όπου δημιουργεί ένα διάδρομο-λαιμό και ανοίγεται σε ένα μεγαλύτερο χώρο ο οποίος περιβάλλεται στις τρεις πλευρές του από υπαίθριες και χαμηλής δόμησης χρήσεις. Μέσα σε αυτά τα όρια του «δοχείου» δημιουργούνται **εις-ροές** και **εκ-ροές** κινήσεων που τείνουν να προσδιορίσουν ποιοτικές **χώρο-γραφίες**.

4.2. Βασικές αρχές σχεδιασμού και σύνθεσης

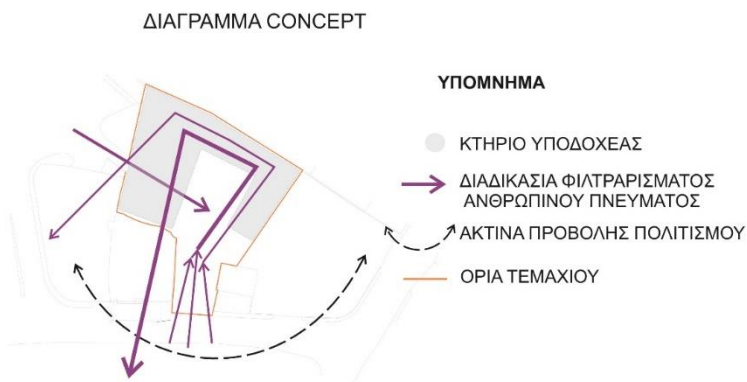
Οι συνθετικές αρχές σχεδιασμού διαπραγματεύονται με έννοιες ενός **σύγχρονου** αρχιτεκτονικού

λεξιλογίου

στην ανάπτυξη της δομής και λειτουργίας του χώρου. Η φιλοσοφία της αρχιτεκτονικής προσέγγισης είναι ότι το προτεινόμενο κτήριο

ακολουθεί τα όρια και

αναπτύσσεται μέσα σε αυτά σαν ζωντανός οργανισμός της πόλης. Μέσα από αυτή τη διαδικασία δημιουργείται μια χωρική δομή, το **δοχείο-υποδοχέας** όπου δέχεται και «αγκαλιάζει» την πόλη και τον χρήστη. Μέσα από το βίωμα του χώρου θα «**φιλτράρεται**» το πνεύμα του χρήστη-ανθρώπου και θα **αναδύεται** από αυτό αναγεννημένο καθρεφτίζοντάς τον πολιτισμό.

Η ιδιαιτερότητα της πρότασης έγκειται στο ότι μετατρέπει το χώρο του σημερινού κτηρίου σε ανοικτό χώρο στον οποίο καλείται να «**εισβάλει**» η πόλη. Το ίδιο το κτήριο μέσα από την μορφή του, διηγείται την ιστορία του στο κοινό. Διανοίγει τις οπτικές φυγές από και προς την πόλη ενσωματώνοντάς την έννοια της αλληλοεπίδρασης του κτηρίου με την σύγχρονη πόλη και τους ανθρώπους της.

4.3 .Η πρόταση

Προτείνεται μια πλήρης λειτουργική αξιοποίηση του χώρου καλύπτοντας όλες τις απαιτήσεις του κτιριολογικού προγράμματος τόσο για την Φάση Α όσο και τη Β, ώστε να διατηρεί την **αυτονομία** του από την πρώτη φάση του έργου.

Ξεκινώντας από την ανατολική πλευρά το κτήριο αναπτύσσεται με ένα ισόγειο κτιριακό όγκο, το μπαρ-καφέ, συνεχίζει κάθετα στο βόρειο σύνορο με την κεντρική είσοδο του κτηρίου και εξελίσσεται στον όροφο γυρνώντας στο δυτικό σύνορο όπου ολοκληρώνεται αφήνοντας μέρος του όγκου του να ξεπροβάλλει «**αιωρούμενος**» με δριμύτητα δυτικά του χώρου. Στον όροφο φιλοξενούνται οι κύριες χρήσεις του θεάτρου.

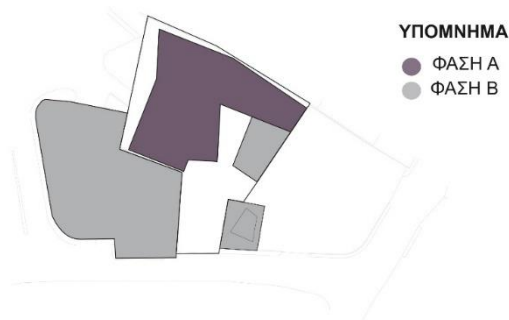
Επιτυγχάνεται η απελευθέρωση του ισόγειου δημιουργώντας έτσι χωρικές εναλλαγές και ποιότητες που προσδιορίζονται φυσικά μέσω της δομής του κτηρίου και των αίθριων χώρων που προκύπτουν μέσα από αυτό. Το καινούργιο κτήριο έχει **γλυπτική** υπόσταση, χαρακτηρίζεται από καθαρότητα και δυναμισμό αφού εξελίσσεται στο χώρο με ανοδικές πτυχώσεις, σαν προβολή του εαυτού του εκ των έσω και την κορύφωσή του στην κύρια αίθουσα του θεάτρου.

Η κύρια αίθουσα του θεάτρου 403 θέσεων με τον εξώστη, αποτελεί τον **πυρήνα** του κτηρίου. Η ογκοπλασία του αποκαλύπτει τη λειτουργία του, ενώ η σκηνή γυρίζει αντίστροφα σε σχέση με το παλιό θέατρο για να ανοίξει προς την πόλη. Γίνεται μέρος του αστικού σκηνικού. Επιτυγχάνεται η διάδραση-interaction του θεάτρου με την πόλη μέσω της χρήσης της κύριας όψης ως οθόνη προβολής των δρώμενων της πόλης.

Ο αιωρούμενος όγκος του θεάτρου ορίζει το μέτωπο του κτηρίου προς την πόλη ως ένα **σημείο αναφοράς**, τη φυσική κατάληξη μιας εξελισσόμενης κυκλικής πορείας που αρχίζει από τον εξωτερικό δημόσιο χώρο, μπαίνει μέσα στο κτήριο και καταλήγει ξανά στους υπαίθριους χώρους του θεάτρου. Η πλατεία κάτω από την αίθουσα του θεάτρου λειτουργεί ως ένας ενδιάμεσος χώρος **εκτόνωσης** με καλλιτεχνικές **δράσεις** και **προβολές**. Αντίστοιχα ο ανοικτός χώρος στην νότια όψη του κτηρίου λειτουργεί ως ένας **δημόσιος πλατειακός χώρος** για την πόλη. Μια «σκήνη», πόλος έλξης για τους πολίτες.

4.4. Διαγραμματική ανάλυση των κατασκευαστικών φάσεων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΦΑΣΕΩΝ

5. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

5.1. Κατεδάφιση

Λόγω του υψηλού κόστους και τεχνικών δυσκολιών ανακαίνισης του υφιστάμενου κτηρίου και περιβαλλόντων χώρων, κρίνεται σκόπιμο να κατεδαφιστεί. Οι εργασίες κατεδάφισης θα εκτελεστούν με μηχανικά μέσα βάσει των κανονισμών ασφάλειας και υγείας αλλά και της Διαχείρισης των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), χωρίς θέματα ενόχλησης αφού η περιοχή έχει τις κατάλληλες διαβάσεις και χώρους αποθήκευσης.

5.2.Ανεγέρσεις

Το κτήριο προτείνεται να κατασκευαστεί με σύμμικτη κατασκευή. Ο κύριος χώρος του θεάτρου θα είναι από μεταλλικά δικτυώματα και θα εδράζεται σε δύο αντικριστές κατασκευές οπλισμένου σκυροδέματος. Θα είναι σύγχρονου ενεργειακού σχεδιασμού, με εξωτερικές μεταλλικές επενδύσεις και σκίαστρα, τσιμεντοσανίδες, τμήματα ανεπίχριστου σκυροδέματος και θερμομονωτικής επιχρισμένης τοιχοποιίας, θερμομονωτικά κουφώματα αλουμινίου και υαλοπίνακες. Οι τοιχοποιίες θα καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις πυρίμαχης προστασίας, θερμομόνωσης και ηχομόνωσης. Τα πατώματα θα επενδυθούν με κεραμικά γρανιτέ, φυλλόμορφο δάπεδο και σε ορισμένους χώρους θα γίνουν χυτά υλικά. Οι αναβαθμίδες και η σκηνή θα διαμορφωθούν από μεταλλικό σκελετό. Η σκηνή θα είναι πλήρως εξοπλισμένη για όλων των ειδών παραστάσεις, με 8 σειρές σταγκονιών (σκηνικά, φώτα) καθώς και μέρος της σκηνής θα μπορεί να αυξομειώνει το ύψος του (orchestra pit).

5.3.Εξωτερικές Εργασίες

Το βατό τμήμα της επιφάνειας του περιβάλλοντα χώρου θα επενδυθεί με κυβόλιθους, πλάκες αλλά και με χυτά υλικά, είτε με τσιμεντοκονίες, έγχρωμες, χτυπητές, πατητές ή τραβηχτές είτε με ξύλο. Η περίφραξη αποτελείται με τμήματα ανεπίχριστου ή επιχρισμένου σκυροδέματος και στοιχεία αλουμινίου.

5.4.Βιοκλιματικός Σχεδιασμός

Η ενεργειακή προσέγγιση του κτιρίου βασίζεται στο τοπικό κλίμα και στοχεύει στην εξασφάλιση συνθηκών θερμικής και οπτικής άνεσης, αξιοποιώντας την ηλιακή ενέργεια. Βασικά στοιχεία θα αποτελούν τα παθητικά συστήματα που ενσωματώνονται στις κτιριακές εγκαταστάσεις με στόχο την αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πηγών για θέρμανση, ψύξη, αερισμό και φωτισμό των κτιρίων, συστήματα σκίασης, έγχρωμοι υαλοπίνακες και η κατάλληλα μελετημένη τοπιοτέχνηση και προσανατολισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων.